

Commissie inzake Leerlingenrechten

Beslissing

**Nr. 2022/43
van 18 mei 2022**

Inzake <verzoekende partij> optredend als wettige vertegenwoordigers van <leerling>, wonende <adres>

Verzoekende partij,

Tegen <schoolbestuur>, schoolbestuur van <school>, <adres>,

Verwerende partij.

Met een verzoekschrift van 2 mei 2022 hebben <verzoekende partij> klacht ingediend tegen de niet-gerealiseerde inschrijving van <leerling> door <school>, <adres>.

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. De verzoekende partij wenst <leerling> voor het schooljaar 2022-2023 in te schrijven in <school>, <adres>.

1.2. De verwerende partij doet voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2022-2023 een beroep op de aanmeldingsprocedure van het LOP Antwerpen SO en enkele omliggende gemeenten, zoals goedgekeurd door de Commissie inzake Leerlingenrechten van 24 november 2021, gesteund op de artikelen 110/19 t.e.m. 110/27 van de Codex Secundair Onderwijs. De aanmeldingsprocedure impliceert dat ouders zich met het oog op een inschrijving in een school van keuze moeten aanmelden via een webapplicatie.

De voorrangperiode voor 'kinderen van dezelfde leefentiteit' en 'kinderen van personeel' zat mee vevat in de aanmeldingsperiode. De aanmeldingsperiode voor alle leerlingen liep van 8 maart 2022 tot en met 29 maart 2022. Op het einde van deze aanmeldingsperiode werd een rangordening opgemaakt op grond van de vastgelegde ordeningscriteria en met respect voor de voorrangsgroepen.

Tussen 23 april 2022 en 20 mei 2022 kunnen de kinderen met een gunstige rangordening worden ingeschreven in de hen toegewezen school, voor kinderen met een ongunstige rangordening wordt een mededeling van een niet-gerealiseerde inschrijving bezorgd.

Op 25 april 2022 startten de vrije inschrijvingen. Dit gebeurt op grond van chronologie.

1.3. De verzoekende partij meldde <leerling> aan via het aanmeldingssysteem van het LOP Antwerpen SO. <leerling> werd toegewezen aan haar vijfde en laatste voorkeursschool, maar kreeg geen plaats in de school van de verwerende partij.

1.4. Met een verzoekschrift van 2 mei 2022 hebben <verzoekende partij> klacht ingediend tegen de niet-gerealiseerde inschrijving van <leerling> door <school> voor het schooljaar 2022-2023.

De verzoekende partij schrijft in haar verzoekschrift dat haar klacht met name de gebruikte aanmeldingsprocedure betreft, en meer specifiek de laatste stap in het toekennen van de plaatsen. In een laatste ronde bekijkt het programma of er keuzes zijn die elkaar blokkeren: indien er kinderen een ticket kregen in elkaars eerste school van voorkeur, dan worden die tickets automatisch geruild. Deze stap druist in tegen de gekozen ordeningscriteria, toeval en voorkeur, zoals voorgeschreven in artikel 110/22 §1 van de Codex Secundair Onderwijs. De stap is in conflict met het ordeningscriterium toeval omdat hij geen rekening houdt met de eerder toegekende plaatsen op de wachtlijsten. Door de automatische wissel maken die kinderen immers een sprong in de toegewezen plaats op de wachtlijst, een sprong die ook een impact heeft op de plaatsen van de andere kinderen op de wachtlijst. Hierdoor schuiven de wachtlijsten minder dan voorheen en is het toeval niet meer gegarandeerd voor alle kinderen.

Deze laatste stap is ook in conflict met het ordeningscriterium voorkeur daar enkel rekening wordt gehouden met de eerste school op de lijst. Kinderen kunnen net zo goed elkaars tweede of derde keuze blokkeren, of een eerste keuze kan een tweede keuze blokkeren, maar met deze voorkeur wordt geen rekening gehouden. Deze kinderen hebben dus niet alleen geen recht op een optimalisatie van hun tweede keuze, maar zijn ook nog eens benadeeld doordat de wachtlijsten trager schuiven. De laatste stap in de ordeningsprocedure zorgt ervoor dat meer kinderen een plaats in hun eerste school van voorkeur krijgen, maar leidt er niet toe dat zoveel mogelijk kinderen de best mogelijke plaats kunnen krijgen.

De verzoekende partij verwijst naar het SONO-rapport 'Simulaties op het toewijzingsalgoritme in het secundair onderwijs' van februari 2020 en weerlegt de bewering van het rapport dat de optimalisatieronde een gelijke behandeling van alle leerlingen niet in de weg staat. De verzoekende partij argumenteert dat er op geen enkele wijze werd onderzocht of de optimalisatie een negatieve impact heeft op de gelijke behandeling van de leerlingen die geen gebruik kunnen maken van de optimalisatie, met name doordat zij trager schuiven op de wachtlijsten.

De verzoekende partij kaart ook de capaciteitsproblematiek in Antwerpen aan en argumenteert dat het niet volstaat om een plek voor elk kind te voorzien: er moeten genoeg plaatsen zijn zodat elk kind een plek kan krijgen in een school die aansluit bij zijn of haar interesses en talenten. De verzoekende partij wijst op de impact op het mentale welbevinden en de motivatie van de kinderen wanneer zij uit de boot vallen of het moeten stellen met een vierde, vijfde of zelfs lagere keuze. Zo kreeg haar dochter <leerling> een plek toegewezen in de vijfde en laatste voorkeursschool, een school die de verzoekende partij enkel op de lijst had gezet omwille van de voorrangsregeling voor broers en zussen en die ook nooit de voorkeur heeft weggedragen voor <leerling>'s zus. <leerling> wil erg graag naar het kunstonderwijs gaan en had gekozen voor scholen die in de eerste graad veel creatieve keuzevakken aanbieden en in de hogere graden kso-richtingen aanbieden. De school waaraan <leerling> werd

toegewezen heeft niet het gewenste studieaanbod en de plaatsen op de wachtlijst van haar eerste en tweede voorkeursscholen bieden weinig perspectief. <leerling> is dan ook erg teleurgesteld en kijkt met veel minder enthousiasme en motivatie aan tegen de overgang naar het secundair onderwijs. De verzoekende partij acht dat <leerling>'s recht op de kans om zich in te schrijven in een school met een zo hoog mogelijke voorkeur door de laatste stap in het toekennen van de plaatsen is geschonden.

De verzoekende partij bezorgde de Commissie inzake Leerlingenrechten ook de mededeling van een niet-gerealiseerde inschrijving.

1.5. De verwerende partij bezorgde de Commissie inzake Leerlingenrechten geen verweerschrift.

2. Over de ontvankelijkheid van de klacht

De klacht inzake de niet-gerealiseerde inschrijving is naar de vorm en binnen de termijn regelmatig ingesteld.

3. Over het procedureverloop

3.1. Er werden geen leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gewraakt.

3.2. De verzoekende partij, de verwerende partij en de LOP-deskundige werden op 10 mei 2022 per e-mail geïnformeerd over de zitting van 18 mei 2022 van de Commissie inzake Leerlingenrechten.

3.3. De **verzoekende partij** verschijnt ter zitting en wordt er door de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gehoord. Ze bevestigt bovenstaand feitenrelaas en geeft aan dat ze eigenlijk een klacht wenste in te dienen tegen de keuzes die het aanmeldingssysteem maakte, maar dat dit niet gaat en dat ze daarom de niet-gerealiseerde inschrijving betwist van haar dochter in de school van de verwerende partij. De klacht is vooral gericht tegen de laatste stap van het algoritme waarbij leerlingen die elkaar 1ste keuze tegen houden geoptimaliseerd worden. De verzoekende partij vraagt zich af waarom ook kinderen die een lagere school van voorkeur toegewezen kregen niet geoptimaliseerd worden. De verzoekende partij vindt de optimalisaties een schending van het ordeningscriterium "toeval" maar mochten alle voorkeuren geoptimaliseerd worden dan was er tenminste geen schending meer van het ordeningscriterium "voorkeur". De school die ze nu kreeg toegewezen past helemaal niet bij haar en hebben ze enkel op de lijst gezet omdat ze daar een recht op voorrang heeft.

De verzoekende partij kaart ook nog aan dat het SONO-rapport waar ze in het verzoekschrift naar verwees wel de optimalisaties beschreef, maar enkel de optimalisatie van alle schoolvoorkeuren. Er werd niet verwezen naar een mogelijkheid tot het enkel optimaliseren van de 1ste schoolvoorkeur. Hierdoor acht de verzoekende partij de huidige toepassing strijdig met de Codex Secundair Onderwijs. De verzoekende partij vroeg ook cijfers op over, maar kreeg deze niet. Ze denkt dat de wachtlijsten minder verschuiven waardoor de kans van de kinderen op de wachtlijst alsnog verkleint.

De **verwerende partij** verschijnt niet ter zitting.

3.4. De LOP-deskundige, <naam>, verschijnt ter zitting en wordt er door de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gehoord. Hij geeft aan dat in de aanmeldingsprocedure net als vorig jaar gebruik gemaakt is van optimalisatie en dit op vraag van de ouders en scholen. Voor ouders leidde dit immers tot frustratie omdat ze van plaats wilden wisselen met andere leerlingen, voor de scholen eveneens omdat het een carrousel van in- en uitschrijvingen teweegbracht. Tijdens de uitwerking van

de optimalisaties is er geen bezwaar geuit door academici. Er is een kleine inbreuk op de strategieneutraliteit maar deze is zeer minimaal in vergelijking met de positieve gevolgen. Het algoritme is niet ideaal en er worden momenteel simulaties gedaan om het systeem nog beter te maken.

4. Over de gegrondheid van de klacht inzake de weigering tot inschrijving

4.1. Artikel 110/21 van de Codex Secundair Onderwijs bepaalt dat schoolbesturen voor de inschrijvingen een beroep kunnen doen op een aanmeldingsprocedure. De betrokken school maakt gebruik van een dergelijke aanmeldingsprocedure die conform de artikelen 110/25 t.e.m. 110/27 van de Codex Secundair Onderwijs werd goedgekeurd door de Commissie inzake Leerlingenrechten op 24 november 2021.

Artikel 110/22 van de Codex Secundair Onderwijs bepaalt dat leerlingen op het einde van de aanmeldingsperiode geordend worden aan de hand van één of een combinatie van de ordeningscriteria “chronologie van de aanmelding”, “toeval in combinatie met chronologie of rangorde in keuze” en “rangorde in keuze in combinatie met toeval of chronologie”.

De Commissie inzake Leerlingenrechten stelt vast dat de door de school gehanteerde aanmeldingsprocedure voor de inschrijvingen van het schooljaar 2022-2023 voldoet aan de voorwaarden van de Codex Secundair Onderwijs.

De Commissie inzake Leerlingenrechten stelt vast dat de aanmeldingsprocedure als ordeningscriteria een combinatie van toeval en schoolvoorkeur gebruikt met optimalisaties waarbij leerlingen die elkaars 1ste voorkeurschool kregen toegewezen, gewisseld worden. Hoewel de Commissie inzake Leerlingenrechten van mening is dat andere algoritmes (bv. met een optimalisatie van alle schoolvoorkeuren) mogelijk tot meer gunstige resultaten kan leiden, moet de Commissie inzake Leerlingenrechten vaststellen dat uit niets blijkt dat de in het aanmeldingsdossier beschreven ordeningscriteria niet correct zijn toegepast of de specifieke implementatie strijdig is met de bepalingen met artikel 110/22 van de Codex Secundair Onderwijs.

4.2. Artikel 110/9, §3 van de Codex Secundair Onderwijs bepaalt dat een schoolbestuur ingeval de vastgestelde capaciteit overschreden wordt elke bijkomende inschrijving weigert.

De Commissie inzake Leerlingenrechten moet vaststellen dat op het ogenblik van de vraag tot inschrijving van de verzoekende partij het aantal aanmeldingen en inschrijvingen in het betrokken structuuronderdeel de capaciteit - zoals bepaald door het schoolbestuur - overstijgt.

4.3. In de onderhavige zaak hebben er zich geen feiten of handelingen voorgedaan die de Commissie inzake Leerlingenrechten ertoe nopen aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming een terugvordering of inhouding van werkingsmiddelen te adviseren.

Het niet uitvoeren van deze uitspraak in deze zaak kan aanleiding geven tot een advies aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming tot een terugvordering of inhouding van de werkingstoelagen.

BESLISSING

Gelet op de Codex Secundair Onderwijs, inzonderheid artikel 110;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 27 september 2002 betreffende de Commissie inzake Leerlingenrechten;

Gelet op het ministerieel besluit van 4 maart 2003 houdende de aanstelling van de voorzitter en de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten, zoals gewijzigd;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de Commissie inzake Leerlingenrechten van 11 juni 2012;

Na beraadslaging

Met eenparigheid van stemmen,

Enig artikel

De klacht van 2 mei 2022 inzake de niet-gerealiseerde inschrijving van <leerling> door <school>, <adres> is ontvankelijk maar ongegrond.

Aldus uitgesproken te Brussel op 18 mei 2022.

De Commissie inzake Leerlingenrechten was samengesteld uit:

De heer Bertel De Groote, voorzitter,
Mevrouw Marleen Colpin, mevrouw Evelien Timbermont, de heren Bengt Verbeeck, Joël Boussemaere en Kurt Willems, effectieve leden,
Mevrouw Eline De Neef, secretaris.

Opgemaakt in twee originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij

De secretaris

De voorzitter

E. DE NEEF

B. DE GROOTE